

بِسْمِ تَعَالَى



شماره ۴۰۰/۲۶۰
تاریخ ۱۴۰۳/۱۲/۰۸
پست ۵۱۵

«جهش تولید با مشارکت مردم»
(مقام معظم رهبری)

معاونت درمان

روسای محترم دانشگاه / دانشکده های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی سراسر کشور

ریاست محترم مرکز آموزشی و درمانی مسیح دانشوری

جناب آقای دکتر عباسعلی کریمی

رئیس محترم مرکز قلب تهران

مرکز آموزشی، تحقیقاتی و درمانی قلب و عروق شهید رجایی

فرماندهی محترم بهداشت و درمان ستاد کل نیروهای مسلح

جناب آقای دکتر شهرام غفاری

معاون محترم درمان سازمان تامین اجتماعی

موضوع: دستورالعمل ارائه خدمات تشخیصی درمانی در ایام تعطیلات نوروز سال ۱۴۰۴

با سلام و احترام

ضمن قدردانی و سپاس از تلاش بی وقفه و زحمات ارزشمند همکاران محترم در ارائه خدمات ایثارگرانه و ارزشمند در حوزه سلامت و با آرزوی این که سال آینده در تقارن بهار طبیعت و بهار قرآن، سرشار از برکت، سلامتی و موفقیت برای خانواده بزرگ و سخت کوش کادر درمان باشد، به استحضار می رساند؛ طرح سلامت نوروزی سال ۱۴۰۴ از ساعت ۸:۰۰ صبح روز چهارشنبه ۱۴۰۳/۱۲/۲۲ شروع و در ساعت ۸:۰۰ صبح روز شنبه ۱۴۰۴/۰۱/۱۶ به پایان می‌رسد.

به منظور ارائه مطلوب خدمات تشخیصی درمانی در ایام تعطیلات نوروزی انتظار می رود هیأت رئیسه محترم دانشگاه‌ها و دانشکده‌ها، به ویژه معاونین درمان دانشگاه/دانشکده های علوم پزشکی اقدامات زیر را از نیمه اسفند سال جاری برنامه ریزی و بر حسن اجرای آن ها نظارت فرمایند:

۱- اقدامات سطح ستاد دانشگاه / دانشکده

۱-۱- ستاد طرح سلامت نوروزی دانشگاه با مدیریت رئیس محترم دانشگاه/دانشکده و با حضور معاونین بهداشت، درمان، توسعه و غذا و دارو/ نمایندگان تام الاختیار ایشان جهت پایش و نظارت بر کیفیت ارائه خدمات مراکز درمانی و بیمارستان های کشور و بررسی و تصویب راهکارهای رفع چالش‌های ارائه خدمت موثر و به هنگام ایجاد شود تا به صورت منسجم اقدامات لازم انجام پذیرد.

۱-۲- تیم‌های ویژه ارزیابی طرح سلامت نوروزی در ستاد دانشگاه/دانشکده تشکیل شده و طبق برنامه مشخص به صورت روزانه (مطابق چک لیست بازدید نوروزی پیوست) از مراکز بهداشتی درمانی و بیمارستان



های تحت پوشش بازدید بعمل آورند. لازم است بازدیدهای میدانی به نحوی باشد که در گردش کار بیماران بخش اورژانس اختلال ایجاد نشود. براساس نتایج بازدید چالش ها شناسایی شده و برای رفع آن ها بصورت فوری اقدام گردد و گزارشات آن به ستاد طرح سلامت نوروزی ارسال و ثبت گردد.

۱-۳- تیم های ارزیابی می بایست هماهنگی لازم با گروه های بازرسی اعزامی از ستاد وزارت بهداشت و همچنین دبیرخانه ستاد طرح سلامت نوروزی (مستقر در معاونت درمان ستاد وزارت بهداشت) را داشته باشند. ۱-۴- تیم واکنش سریع و کمیته مدیریت بحران در تمام بیمارستان ها و در سطح ستاد دانشگاه/ دانشکده به منظور کسب و افزایش آمادگی پاسخگویی به بحران، فوریت و بلایای محتمل در ایام نوروزی آمادگی لازم را داشته باشند.

۱-۵- هرگونه تعطیلی بخش های بستری در تعطیلات نوروزی، ممنوع است. در صورت کاهش ظرفیت بخش ها به علت کاهش بار مراجعه، کلیه بیمارستان ها (دانشگاهی، عمومی غیردولتی، خصوصی و خیریه) می بایست در ایام ذکر شده این دستورالعمل، با ظرفیت مورد نیاز ارائه خدمات تخصصی و فوق تخصصی، فعال باشند. پیش بینی لازم برای استفاده از مابقی ظرفیت بستری به صورت پلکانی براساس بیمارپذیری و تعداد مراجعین و با در نظر گرفتن فراخوان نیروهای جایگزین در صورت نیاز، برنامه ریزی شود.

۱-۶- با توجه به مصوبات شورای عالی هماهنگی کمیسیون ایمنی راه مینی بر ثبت اطلاعات حوادث ترافیکی در سامانه اطلاعات جامع حوادث حمل و نقل کشور، تمامی دانشگاه ها، می بایست سیستم اطلاعات بیمارستانی (HIS) را برای ثبت تعداد و شدت حوادث ترافیکی بررسی و نواقص احتمالی را رفع نمایند. گزارش تجمیعی مصدومین حوادث ترافیکی در ایام نوروزی توسط ستاد معاونت درمان دانشگاه تهیه و با ذکر اقدامات (همراه گزارش نهایی) به این معاونت ارسال شود.

۱-۷- خط تماس اضطراری/ماهواره ای در ستاد دانشگاه برای پاسخگویی به موقع به نیازهای اورژانس و فوریت ها، حوادث غیر مترقبه و هرگونه بحران فعال گردد.

۱-۸- با توجه به همپوشانی ایام تعطیلات نوروزی با مراسم شب چهارشنبه پایان سال و امکان وقوع حوادث مرتبط با آن، تمهیدات لازم درخصوص پاسخگویی مناسب به فوریت های مربوط به آن، مدنظر قرار داده شود. ۱-۹- با توجه به تقارن روزهای ابتدایی سال با بهار بندگی و مراسم شب های احیا (افزایش تعداد سفرهای نوروزی و تجمعات شب های قدر) و همچنین مراسم اقامه نماز عید فطر با روز طبیعت، تدابیر لازم جهت مدیریت مراجعین به بخش های اورژانس بیمارستان ها در تمامی شیفت ها مورد توجه ویژه قرار گیرد.

۱-۱۰- در صورت امکان به ویژه در استان های مسافرپذیر، امکانات اقامتی و رفاهی برای همراهان بیمار اختصاص داده شود.



۲- مدیریت منابع انسانی:

- ۱-۲- برنامه حضور نیروهای تخصصی/افوق تخصصی و کادر درمانی و ساماندهی مرخصی پرسنل باید به گونه ای مدیریت شود تا از اختلال در ارائه خدمات درمانی جلوگیری شود.
- ۲-۲- برنامه کاری شیفت های روز تعطیل و عصر و شب مراکز درمانی در بازه زمانی این دستورالعمل با رعایت تناسب ترکیب کادر درمان با تجربه و طرحی، تنظیم شود.
- ۳-۲- دانشگاه می تواند برای تکمیل لیست پزشکان اورژانس بیمارستان ها در ساعات غیراداری و ایام تعطیل از خدمات پزشکان شاغل در شبکه ها و مراکز بهداشتی درمانی اعم از پزشک خانواده و یا قرارداد بیمه روستایی، استفاده نماید.
- ۴-۲- معاونت آموزشی دانشگاه با هماهنگی معاونت درمان می بایست بر حضور اعضای هیات علمی در مراکز درمانی مطابق برنامه کاری موظفی تنظیم شده، نظارت داشته باشند.
- ۵-۲- حضور فعال متخصصین طب اورژانس، جراح عمومی، بیهوشی و سایر متخصصین مقیم در بیمارستان های مرکز ارجاع و پذیرنده بیماران ترومایی، مطابق برنامه شیفت کاری ضروری است و برنامه آنکالی سایر متخصصین/افوق تخصص های مورد نیاز جهت حضور و دسترسی سریع آنها تدوین و در اختیار ستاد دانشگاه/دانشکده قرار گیرد.
- ۶-۲- حضور متخصصین طب اورژانس، بیهوشی و سایر متخصصین مقیم، در بیمارستان های عمومی دانشگاهی، مطابق برنامه شیفت کاری ضروری است و حضور و یا دسترسی سریع به متخصصین سایر رشته ها تخصصی از جمله داخلی، زنان، اطفال و جراحی عمومی نیز برنامه ریزی گردد. متخصص مقیم و آنکال دوم زنان نیز در بیمارستان های دارای بخش زایمان در نظر گرفته شود.
- ۷-۲- برنامه های مقیمی، آنکالی و ماندگاری پزشکان مراکز درمانی برای ارائه خدمات درمانی به موقع به بیماران مراجعه کننده نظارت و پایش شوند.
- ۸-۲- حضور متخصص مقیم مربوطه در بیمارستان های عمومی با گرایش خاص مورد تاکید می باشد.
- ۹-۲- از ظرفیت حداکثری بخش های بستری و تخت های اتاق عمل با پیش بینی زمان بندی مناسب شیفت ها و تناسب نیروی انسانی آنکال استفاده شود.
- ۱۰-۲- استفاده از حداکثر ظرفیت بخش خصوصی و غیر دولتی با تاکید بر ارائه خدمات اورژانسی و غیر الکتیو در رشته های طب اورژانس، جراحی عمومی، قلب، بیهوشی، زنان، داخلی، کودکان، ارتوپدی و جراحی اعصاب با تعیین شیفتهای درمانی مستقر در بیمارستان و آنکالی فعال، و همچنین شیفتهای فعال آزمایشگاههای غیر دولتی.



۳- دارو و تجهیزات:

- ۳-۱- داروها و لوازم مصرفی مورد نیاز براساس نیازسنجی، پیش بینی و تامین و دپوی کافی وجود داشته باشد.
- ۳-۲- قبل از ایام تعطیلات، کلیه تجهیزات، دستگاه ها و تاسیسات بیمارستانی برای امکان ارائه خدمات آزمایشگاهی، تصویربرداری، دندانپزشکی و دارویی ارزیابی و نواقص احتمالی رفع شوند.
- ۳-۳- اطلاعات سامانه داتپا به منظور احصا دقیق تجهیزات فعال و همچنین نیاز به تعمیرات روزرسانی شود.
- ۳-۴- تیم های پشتیبانی برای رفع مشکلات احتمالی تجهیزات/تاسیسات بیمارستان ها و مراکز سرپایی، به صورت آنکال/مقیم در دسترس باشند.
- ۳-۵- دپوی مناسب لوازم معاینه و حفاظت فردی (PPE) به تناسب تعداد پرسنل و بار مراجعه به منظور رعایت اصول استاندارد کنترل عفونت و پیشگیری، پیش بینی شده و دسترسی به آن تسهیل گردد.
- ۳-۶- زنجیره تامین و نظارت موثر بر استفاده از فرآورده های خونی (هموویژولانس) مدیریت شود.

۴- خدمات تشخیصی درمانی سرپایی

- ۴-۱- برنامه فعالیت درمانگاه های تخصصی/ فوق تخصصی و کلینیک های ویژه در سطح بیمارستان جهت ارائه خدمات تخصصی/فوق تخصصی در تمام ایام نوروز می بایست توسط رئیس بیمارستان ها تنظیم و به ستاد طرح سلامت نوروز دانشگاه/دانشکده ارسال شده و به اطلاع عموم مردم نیز رسانده شود. برنامه تنظیم شده می بایست مطابق فرم پیوست (فرم کشیک) توسط نماینده بیمارستان با نام کاربری سامانه HSE تا تاریخ ۱۴۰۳/۱۲/۲۰ در پورتال سامانه تخصصی معاونت درمان به نشانی زیر ثبت شود:

<http://hse.health.gov.ir/Response/NowruzKeshik.aspx>

همچنین ضروریست لیست نوبت های الکترونیکی در سامانه جامع نوبت دهی الکترونیک ثبت گردد.

- ۴-۲- کلینیک های ویژه می بایست در طول روزهای کاری این ایام با تأمین رشته های بالینی خاص شامل داخلی، قلب، عفونی، زنان، اطفال، جراحی عمومی، ارتوپدی، روانپزشکی، دندانپزشکی و دیگر تخصص ها بنا به تشخیص، برنامه ریزی و اطلاع رسانی دانشگاه، فعال باشند.
- ۴-۳- مراکز بهداشتی درمانی شبانه روزی و درمانگاه های مراکز درمانی (دانشگاهی، عمومی غیردولتی، خصوصی و خیریه) شبانه روزی مطابق نوبت کاری مندرج در پروانه بهره برداری، با حضور پزشکان و کادر درمان در سرویس های عمومی و تخصصی مربوطه فعال باشند.
- ۴-۴- به منظور جلوگیری از افزایش بار مراجعات به مراکز درمانی دانشگاهی و ازدحام و شلوغی در اورژانس های بیمارستانی؛ می بایست برنامه کشیک ارائه خدمات در بخش خصوصی (درمانگاه ها، آزمایشگاه ها، داروخانه ها، تصویر برداری) توسط ستاد طرح سلامت نوروزی دانشگاه ها با هماهنگی مراکز نظام پزشکی تنظیم گردد.



۵- ارائه خدمات در سطح بیمارستان ها

۵-۱- به منظور کسب و افزایش آمادگی پاسخگویی به بحران، فوریت و بلایای محتمل در ایام نوروز، تیم‌های ارزیابی سریع، پشتیبان و کمیته مدیریت بحران همه بیمارستان‌ها تعیین و فعال گردد.
۵-۲- برای بالابردن ظرفیت پاسخگویی، اعلام جانشین در تمامی پست‌های مدیریتی و درمانی ضروری است.
۵-۳- بخش اورژانس و تمامی بخش‌های ویژه و دیالیز در کلیه بیمارستان ها (دانشگاهی، عمومی غیردولتی، خصوصی و خیریه) می بایست با تمامی ظرفیت فعال باشند.
۵-۴- فرم آمار اطلاعات روزانه مراجعین بخش اورژانس بیمارستان ها توسط کارشناس اورژانس بیمارستان و با نظارت کارشناس ستادی دانشگاه در پورتال معاونت درمان به نشانی زیر ثبت گردد:

<http://medcare.health.gov.ir/hospman/hosp/Lists/EDNoroz>

۵-۵- تمامی بیمارستان‌ها می بایست علاوه بر ثبت داده‌های مصدومین ناشی از حوادث ترافیکی در سامانه های HIS اطلاعات مذکور را با ذکر شدت مصدومیت به صورت روزانه توسط کارشناس اورژانس بیمارستان و با نظارت کارشناس ستادی دانشگاه در پورتال معاونت درمان به نشانی زیر ثبت نمایند:

<http://medcare.health.gov.ir/hospman/hosp/Lists/GAP/view۳.aspx>

۵-۶- پذیرش و پاسخ‌گویی به بیماران مختلف اورژانس به ویژه درمان مصدومین ترومایی براساس دستورالعمل های علمی و بیماران با سکته حاد قلبی و مغزی مطابق دستورالعمل کد ۲۴۷ و ۷۲۴ در تمام بیمارستان های مجری برنامه ضروری می‌باشد.

۵-۷- تیم مدیریت تخت بیمارستان جهت تعیین تکلیف بیماران با اقامت بیش از ۱۲ ساعت در بخش اورژانس به ویژه بیماران نیازمند بستری در بخش های مراقبت ویژه، رفع موانع موجود در بستری بیماران و انجام اقدامات اضطراری برای تخلیه اورژانس در موارد ازدحام بیش از حد منجر به بروز بحران فعال گردد.

۵-۸- در کلیه بیمارستان ها قبل از ایام تعطیلات یک جلسه کمیته پیشگیری و کنترل عفونت و تیم‌های ذریبط تشکیل و تمهیدات لازم مصوب و اجرا شود.

۵-۹- با توجه به اینکه در ایام ماه مبارک رمضان مراجعه روزه داران عزیز به مراکز درمانی به ویژه بخش اورژانس در شیفت شب و بعد از افطار افزایش می یابد و همزمانی آنها با حوادث ترافیکی در سفرهای نورزی می تواند بار مراجعه کنندگان به بخش اورژانس را افزایش دهد لازم است پیش بینی های لازم در این خصوص صورت پذیرد.

۵-۱۰- برنامه‌ریزی و الزام حضور متخصصین و پزشکان مسئول بیمار جهت ویزیت روزانه بیماران بستری در بخش‌ها انجام شود.

۵-۱۱- بخش‌های تصویربرداری همه بیمارستان‌های دانشگاهی به صورت شبانه روزی فعال باشند و در صورت عدم امکان ارائه این خدمات در هر مرکز، حتماً هماهنگی و اطلاع‌رسانی از طریق رسانه های محلی جهت انجام امور در مراکز درمانی فعال و خارج بیمارستانی صورت پذیرد.



۵-۱۲- دسترسی به خدمات با کیفیت و به هنگام در انجام آزمایش‌های اورژانس در کلیه آزمایشگاه‌های بیمارستانی در همه ساعات شبانه روز، الزامی می‌باشد.

۶- هماهنگی اعزام و انتقال بیماران

۶-۱- در صورت لزوم انتقال بیمار، اقدامات اولیه برای پایداری بیمار باید در بیمارستان مبدا انجام شده، سپس با هماهنگی ستاد هدایت و پایش بر خط اطلاعات داشبورد مدیریت تخت (HIS Live)، ضمن اطلاع رسانی به معاونت درمان دانشگاه/دانشکده، بیمار به مرکز درمانی مقصد اعزام شود.

۶-۲- انتقال و اعزام بیماران با هماهنگی با ستاد هدایت و مرکز پایش مراقبت‌های پزشکی و رعایت فرآیندهای اخذ پذیرش و استانداردها و دستورالعمل‌های ابلاغی انجام شود.

۶-۳- آمبولانس‌های موجود در بیمارستان‌های دانشگاهی از نظر فنی و تجهیزاتی ارزیابی شده و آماده عملیات باشند. همچنین تدابیر لازم برای پشتیبانی لجستیک (با در نظر گرفتن آمبولانس رزرو یا ظرفیت بخش خصوصی) در نظر گرفته شود.

۶-۴- آمبولانس‌های بخش خصوصی در مراکز طرف قرارداد بصورت ۲۴ ساعته فعال باشند.

۶-۵- جهت حفظ ایمنی بیمار از تمامی توان ترابری موجود جهت انتقال و اعزام بیماران با رعایت کلیه استانداردهای ابلاغی استفاده گردد.

۶-۶- از حضور نیروهای موردنیاز اعزام بیماران، اعم از راننده آمبولانس مجرب و کادر درمانی مرتبط با اعزام، اطمینان حاصل شود.

۷- خدمات بیماری‌های مزمن، خاص و صعب‌العلاج و هدف

۷-۱- مادران نیازمند مراقبت ویژه توسط معاونت بهداشت شناسایی و با هماهنگی معاونت درمان، ارائه خدمات زایمانی آن‌ها در محدوده تعطیلات نوروزی، مدیریت شود.

۷-۲- جابجایی بیماران تحت درمان به روش دیالیز خونی (همودیالیز) حتماً با هماهنگی دانشگاه‌های مبدا و مقصد و اخذ پذیرش از بخش دیالیز مقصد صورت گیرد.

۷-۳- ارائه خدمات بهینه به بیماران صعب‌العلاج و خاص از طریق مدیریت کلینیک‌های مرتبط، فراهم گردد.

۷-۴- تزریقات آنزیمی بیماران متابولیک به صورت منظم صورت گرفته و درخصوص سایر تزریقات تخصصی مانند پالس تراپی در بیماران مولتیپل اسکلروزیس، شرایط در صورت نیاز مهیا باشد.

۷-۵- حداقل یک مرکز تالاسمی/هموفیلی یا یکی از بیمارستان‌های تحت پوشش دانشگاه به عنوان مرکز مرجع، جهت رسیدگی به موارد اورژانس بیماران مذکور به ستاد تسهیلات نوروزی دانشگاه معرفی شوند. پزشک و پرستار آموزش دیده آنکال در شیفت‌های ایام تعطیلات نوروزی لحاظ گردد. داروهای اورژانس در استوک این مراکز موجود باشد.

۷-۶- برنامه تزریق خون بیماران تالاسمی طبق برنامه زمان بندی اجراء گردد.



۷-۷- در خصوص مسافران نوروزی در شهرهای مجاز، خدمات اورژانس از قبیل تزریق خون و فاکتورهای انعقادی قابل ارائه باشد.

۷-۸- تمامی واحدهای شناسایی و فراهم آوری اعضا در کشور برحسب مورد، باید در ایام نوروز به فعالیت خود ادامه دهند. کلیه بخش‌های پیوند اعضا در ایام نوروز باید به فعالیت خود ادامه دهند.

۷-۹- تمام اورژانس‌های مراکز تخصصی درمان سرطان در ایام تعطیلات فعال باشند. به منظور عدم وقفه در درمان بیماران لازم است کلیه مراکز شیمی درمانی و پرتودرمانی دولتی پاسخگوی تمام مراجعین بوده و در بخش خصوصی با فعالیت حداقل یک سوم تعداد تخت‌های شیمی درمانی سرپایی (حداقل ۲ روز در هفته) خدمات لازم ارائه شود.

۷-۱۰- در مورد مراکزی که ایام تعطیلات نوروز امکان ارائه خدمات تخصصی تشخیص و درمان سرطان را دارند، به عموم مردم اطلاع‌رسانی گردد.

۷-۱۱- پذیرش فعال بیماران دیابتی و فشارخون و همکاری جهت تسهیل دسترسی بیماران مذکور به داروهای ضروری در بیمارستان‌ها و داروخانه‌های تحت پوشش برنامه ریزی شود.

۷-۱۲- از ظرفیت برنامه مقیمی دندانپزشکان و تدابیر لازم برای اطلاع‌رسانی جامع در خصوص سهولت دسترسی مردم به خدمات دندانپزشکی در مراکز مجری برنامه استفاده شود.

۷-۱۳- در هر دانشگاه حداقل یک مرکز دندانپزشکی شبانه روزی دولتی و درکلان شهرها علاوه بر مراکز دولتی، حداقل ۲ مرکز دندانپزشکی شبانه روزی خصوصی در ایام نوروز فعالیت داشته باشند و اطلاع‌رسانی لازم در این زمینه انجام شود.

ضمناً دبیرخانه ستاد طرح سلامت نوروزی (مستقر در معاونت درمان ستاد وزارت بهداشت) در ایام فوق همه روزه از ساعت ۸ لغایت ۱۶ با شماره تماس ۸۱۴۵۴۷۸۳ و ۸۱۴۵۴۶۵۵-۰۲۱ آماده دریافت هرگونه گزارش، هماهنگی و رفع مشکلات احتمالی می باشد.

با تشکر مجدد از توجه ویژه به ارائه خدمات در این ایام؛ ضروریست دستور فرمایید گزارش عملکرد فعالیت‌های ستاد طرح سلامت نوروزی دانشگاه تا پایان وقت اداری ۱۴۰۴/۰۱/۲۰ به این معاونت ارسال گردد.



دکتر سید سجاد رضوی
معاون درمان